

DÉLBÁCSKA

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 137, éjjel 488. Sürgőnyim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 1.

KEDD

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hetköznapi 1:00 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Milyen adókat szüntetnek meg a Vojvodinában -- Ma írják alá a locarnói szerződést Henri Barbusse szerint a románok nem civilizáltak

Baj van a frankkal

A frank bukattja sorba a francia kormányokat. Először azt hitték, hogy Caillaux csodát fog művelni. Az első csoda azonban nem sikerült.

Caillaux után Briand a második név a jelenkori baloldali francia politikai életben, amely csodákat ígér. Nem mintha Briand valami igen jeles pénzügyi szaktekinél volna. Talán a locarnói konferencia sikere tette, talán az a providenciális éleslátás, amely nála már Rappalóban, a Rathenauval való tárgyalások alkalmával megnyilatkozott, hogy a kamara minden árnyalata — a munkásságot leszámítva — annyira bizik csodatételeiben. Azt hisszük, inkább az a kifogyhatatlan szenvedély, amely egyéniségéből állandóan kisugárzik. Kilencczben viselt már Briand kormányt és rutinjára a politikai életnek. Hatvanhárom éves, de ma is nyolcvan cigarettát szív ki egy nap, csupa tűz. A letargikus és a jövőért aggódó kamarában e tüzhányó ma az egyetlen ígér.

De nem csak érzelmi szempontok lökik Briandot folytonosan akkor előtérbe, amikor a többi garnitúra felmondják a szolgálatot, de az a körülmény is, hogy Briand óvatosan Jaures oldaláról tette meg az utat Loucheurig, a francia szocialistától a francia nagytőkésig. Ő maga azonban, politikai egyéniségének teljes érettségében, egyikhez sem tartozik. Reprezentatív manja a francia kispolgárnak, amely a szocialista és a nagytőkés között áll és amely kispolgár a francia forradalom óta az egész francia társadalomnak kifejezője. Miként Caillaux, köztársasági polgári politikát csinál és így a kamara jobb és balszárnyához egészen közel áll. Azok, akik a francia kamarában úgy vélekednek, hogy a mai nehézségeket csak egy nemzeti erőket egyesítő koalíciós kormány tudja megoldani, ösztönszerűen is visszatérnek Briandhoz és a pártpolitikai szempontokat legyőző kormányzat élén őt akarják látni.

Briandnak nincsenek a francia válság megoldására oly agyafurt gazdasági tételei, mint voltak a zsonglóroskódó Caillauxnak; sem oly szimplista magátólértékedései, amelyek csak a papíron mutatnak olyan jól, mint Painlevéé; sem oly radikális elméletei, mint Leon Blumnak. De abból a kézenfekvő gondolatból indul ki, hogy a frank krízise csak a belső és a külső bizalomhiányra vezethető vissza. Briand befelé változatlan bizalomnak örvend, száz mandátumtól eltekintve az egész kamarában. Kifelé pedig angol és amerikai tőkebarátjaira hivatkozhatik, akikkel külpolitikai téren eddig nagy eredménnyel dolgozott. A bankárok gyomrába azonban nem lehet belelátani, hiszen Caillauxnak is külföldi kölcsönöket ígértek, amelyeket később megtagadtak. Briand is azt hiszi, hogy egyedüli orvosság ma a külföldi hitelnyújtás és ő meg tudja szerezni ezen összegeket. Ez adja meg neki a hitet, hogy vállaljon kormányt és erős a meggyőződésünk, hogy Briand e kormányalakító kísérlete ezuttal sikerülni fog.

Mégis, hogy Briand nem mond le a jobb-

oldali erők bevonásáról e tapasztalatai ellenére sem, úgy gondoljuk, ez azért történik, mert Briand azt hiszi, hogy a francia megrázkódtatás e végzetes napjaiban keresztül lehet vinni a pénzügyek elváltatását a politikától. Ez mindenesetre forradalmi lépés volna, de egy rugalmas demokráciának tisztában kell lenni, hogyha nem akar lemondani a parlamentarizmus elveiről, akkor a parlamentarizmust hozzá kell simítani a modern idők követelményeihez. Valóban más országok példái is mutatják, hogy a pénzügyi kérdések elváltatása a pártkormány munkájától kitűnő remediumnak mutatkozik. Angliában okosabban látják a francia

krízis kórokozó jelenségeit, mint Franciaország pártharcaiban. Anglia, a parlamentarizmus klasszikus földje, de azért a Times le meri írni, hogy Franciaországban ma szét kell választani a gazdasági élet problémáit a politikai problémáktól. Nem ilyen határozott megfogalmazással írnak a radikális Manchester Guardian és a liberális Westminster Gazette, de ezek is azt tanácsolják Franciaországnak, hogy alakítsa meg a nemzeti egyesülés kormányát. Lényegében véve ez ugyanaz, mint a pénzügyi munkának politikai jellegéből való kivételkötése és a munkakörök szétosztása.

Éjjeli ülést tartott a parlament

Részleteiben is elfogadták a költségvetési tizenkettedeket

Beogradból jelentik: A parlament tegnap délelőtti kezdte meg a költségvetési tizenkettedek részletes vitáját. Urojevics Sztevan horvát föderalista különösen Rádics Sztepan politikáját bírálta, aki elárulta a horvát nép érdekeit szerinte az ország pénzügyeit csak akkor lehet rendbehozni, ha megvalósítják a föderalizmust. A Davidovics kormány idején hajlandó lett volna Horvátország a megegyezésre, mert Davidovics pénzügyi és gazdasági függetlenséget biztosított Horvátországnak, azután pedig föderalista alapon rendezte volna be az országot.

Drlyevics Szekula montenegrói föderalista szerint Montenegróban nagyon rosszak a viszonyok.

Dezsanic és Salih Balyics felszólalása után a délutáni ülés véget ért.

A délután fél hat órakor kezdődő ülésen elsőnek Groll Milán a szubotici kerület demokrata képviselője szólalt fel. A Vojvodina pénzügyi helyzetéről azt mondta, hogy a pénzügyminiszter a maximumig használta ki a Vojvodina népének adózási tehetségét. Mikor a Vojvodinában adóhátralék miatt árvereznek, senkinek vásárolja meg az elárverezett dolgokat, mert a népnek nincs pénze. Az egyes minisztériumokat bírálva, különösen a szociálpolitikait támadta, amely fennállása óta még semmit sem produkált.

Urojevicsnek válaszolva kijelentette, hogy Davidovics kormánya nem ígérte az állam föderalista berendezését, hanem csak széleskörű autonómiát.

Urojevics személyi kérdésben szólalt fel és kijelentette, hogy Grollnak igaza van, mert Davidovics nem ígért föderalizmust, ő ezt nemis

olyan értelemben mondta, amint Groll értette.

Vilder Vecesláv a Likában elkövetett erőszakosságokat tette szóvá és tiltakozott a kormány eljárása ellen.

Drlyevics Szekula ismételt felszólalásában azt mondta, hogy a montenegrói nép rosszabb sorsban él, mint a nemzeti kisebbségek.

A többség ezután a tizenkettedek első részét elfogadta.

A további vita során több ellenzéki szónok szólalt még fel, majd Sztodjadinovics Milán tartott hosszabb expozét, amelyben bejelentette, hogy a vojvodinai képviselők kívánságára több adónemet elengedett.

A pénzügyminiszter felszólalása után a többség késő éjjel megszavazta részleteiben is a költségvetési tizenkettedeket.

Milyen adókat szüntetnek meg a Vojvodinában

Beogradból jelentik: A vojvodinai radikális képviselők akciója az adó leszállítására részben eredménnyel járt. Tegnap este levelet intéztek Zsivkovics Ljubához, a radikális párt elnökéhez, amelyben bejelentik, hogy a pénzügyminiszter alábbi követeléseiket teljesítette:

1. Megszünteti a vagyonadót összes pótdadóival, továbbá a 15 százalékos állami betegápolási pótdadót. 2. A pénzügyminiszter elfogadta azt az előterjesztést, hogy a rokkant és kamarai pótdadót bevezetésétől kezdve csak azok fizetik, akiket az 1920—21. évi pénzügyi törvény 84. §. megnevez. 3. Kamatmentes részletekben fizethetik a hátralékosok a 1919—1924. évekre utólag kivetett adókat.

Egy gimnáziumi igazgatói kinevezés története

A Délbácska 208. számában fenti cím alatt cikk jelent meg, amely Balubdzsics Mirkó novisadi leánygimnáziumi igazgató kinevezésének körülményeivel foglalkozik. Miután a cikk egyes részei félreértésekre adhattak volna okot, kénytelenek vagyunk kijelenteni, hogy távol állott tőlünk minden szándék, mintha Balubdzsics Mirkó urat akartuk volna támadni. Balubdzsics Mirkóval egy olyan férfi került a

leánygimnázium élére, aki minden tekintetben rátermett erre az állásra.

Erre a kinevezésre vonatkozólag többi megjegyzéseink téves és a valóságnak meg nem felelő információk alapján történtek és mi ezáltal sajnálkozásunknak adunk kifejezést, hogy Balubdzsics igazgató urnak kinevezését ezekkel a téves információkkal egyáltalában összefüggésbe hoztuk.

Ma írják alá a locarnói szerződést

Páris, nov. 30. Briand ma délelőtt Berthelot kíséretében Párisból Londonba utazott. Benes ma délelőtt utazik el Párisból Londonba. Kedden már az összes delegátusok Londonban lesznek, hogy aláírják a locarnói szerződést.

Komoly a török—angol viszony

London, november 30. Az angol lapok és a közvélemény most már komolyan foglalkozik a Törökország elleni háború esetleges kitörésével. Az angol közvélemény szerint most már számolni kell a mossuli petrolummezők birtokáért kezdődő hadjárat lehetőségével. Kemál minisztertanácsot tartott, amelyen megállapította a török kormány jövőben követendő magatartását. A török külügyminiszter azzal az utasítással utazott Genfbe, hogy a Népszövetség esetleges közbelépését Törökország nevében utasítsa vissza.

A szkupstina vasárnapi ülése

A parlament vasárnapi ülését fél 10 órakor nyitotta meg dr. Sibenik alelnök, amelynek első szónoka dr. Krafft a németpárt elnöke volt, aki nagyszerűen felépített beszédben bírálta a vajdasági adózási viszonyokat.

Tudni szeretném — mondotta dr. Krafft — hogy a jövő évi költségvetést, mely 600 millióval nagyobb mint a múlt évi, mire fordítja a pénzügyminiszter. A kiadások folyton nagyobbodnak, pedig a Vajdaság már összeroskad az adóterhek alatt, az adókövetések teljesen igazságtalanul folytak és gazdaságilag teljesen elviselhetetlenek és maguk után vonják a teljes katasztrófát. A vajdasági adófizető ötször annyi adót fizet, mint a háború előtti Szerbia és Montenegró lakossága.

A bajok orvoslását a községi választások azonnali kiírásával lehet csak elérni, érthetetlen, hogy a kormány miért halogatja a községi választások kiírását, hiszen az országnak minden egyes polgára a legmesszebbmenő loyaltással viseltetik az ország iránt, hiszen a nemzetiségek pénzt, katonát, mindent áldoznak is ugyanazokat a köteleességeket teljesítik mint az állam többi polgára.

A termelés olcsóbbá tételére is nagy szükség van. Nemcsak a kiviteli vámokat kell leszállítani, hanem a mezőgazdasági gépek behozatali vámját is le kell szállítani.

A nemzetiségeknek azért kellett faji alapon szervezkedniük, mert a kormány sem kulturális, sem politikai tekintetben nem tartotta őket egyenrangú állampolgároknak és nem adta meg nekik azokat a jogokat, amelyeket az ország többi állampolgárai élveznek. Mi nem vagyunk német párt, hanem az S. H. S. királyságbeli németek pártja. Konstruktív munkát végzünk és legalis állampolgárai vagyunk az államnak.

Ha a kormány azt akarja, hogy az országban a nemzetiségek megelégedettek boldogok és áldozat készek legyenek mindig, úgy meg kell adnunk nekik mindazokat a politikai és gazdasági jogokat, amelyeket megérdemelnek.

Dr. Stojadinovics pénzügyminiszter nyomban válaszolt Krafftnak arra a megállapítására, hogy a vajdasági adófizető a szerbiai és montenegrói adófizetőknél ötször nagyobb adót fizet. Kijelenti, hogy ezek az adatok nem pontosak. Azután Krafftnak azzal a megállapításával polemizál, hogy Szerbia az adózás terén különleges privilegiumot élvez.

Felszólalása után a parlament elnöke az ülést fél egy órakor berekesztette. Este a parlament tovább folytatta a tizenkettedekről szóló vitát. Az ellenzéki pártok szónokai kivétel nélkül rendkívül élesen támadták a kormányt és nem járultak hozzá a tizenkettedekhez. Este befejezték a vitát és a ház a radikálisok és Radicsék szavazataival megszavazták a tizenkettedeket.

VAIDA-VOEVOD VOLT ROMÁN MINISZTERELNÖK NYILATKOZIK POLI BEBA ÜGYÉRŐL

Lehetetlen, hogy Polit Vladislava szélhámoskodott volna

Temesvár mellett nagykiterjedésű birtokai vannak — Miért csalt volna, mikor duskálhatott a pénzben?

Néhány nappal ezelőtt a beogradi „Politika” nyomán részletes cikkben számoltunk be Polit Vladislava dr. néhai dr. Polit Mihály magyar parlamenti képviselő leányának viselt dolgairól és a nyomok szerint Romániába szökéséről. Közben teljes erővel megindult a nyomozás Beogradban, valamint diplomáciai uton a kiadatási eljárás is.

Emlékeztet, hogy a rendőrségnél tett jelentések alapján több beogradi fakereskedő is megvádolta Polit Vladislavát, hogy súlyos összegekkel károsította meg őket. Állítólag mint a „Román Fakitermelő” rt. megbízottja mutatkozott be és Vajda-Vojvod volt román miniszterelnök és Pop Cs. István képviselő sajátkezűleg irt leveleivel igazolta romániai összeköttetéseit.

Polit Vladislava ügye természetesen Romániába is nagy feltűnést keltett és a kolozsvári „Ujság” részletesen foglalkozik a szenzációs események. Az „Ujság” a következőket közli:

A volt miniszterelnök nyilatkozata

A jugoszláv lapok szenzációs leleplezései nyomán munkatársunk tegnap felkereste Vajda-Vojvod Sándor volt miniszterelnököt, akitől információkat kért a szenzációs bűnügyet és annak hősnőjét illetően. A volt miniszterelnököt roppant konsternálta közlésünk Polit doktorkisasszony avatúriait illetően. Még jobban meg volt lepve, midőn átadtuk átoltva számára a jugoszláv lapokból kivágott cikkeket.

— Hihetetlen! Képtelen vagyok elhinni...

— mondta a volt miniszterelnök.

— Nagyon jól ismerem dr. Polit Vladislavát. És nem tudom róla elhinni. A legkülönb nő, akivel életemben találkoztam. Regényhősnőtípus, impozáns megjelenésű elvált asszony, európai műveltségű, a raffinaltságig ügyes, nagyon befolyásos.

— De kérem, ez az asszony nem szélhámoskodhatott!... Nem, ez fel sem tételezhető róla, eltekintve édesatyja történelmi emlékétől... Tudomásom szerint Temesvár mellett nagykiterjedésű birtokai vannak és nemzetközi üzleteivel, kijárásaival is rengeteget keresett... Miért csalt volna, mikor duskálhatott a pénzben?! Talán rosszul spekulált és pilanatnyilag anyagi zavarok állottak be?

„Erthetetlen az egész...”

— En faüzeteket nem kötöttem vele. Ajánlólevelet, sem más levelet nem irtam neki. Ilyesmit nem is kért tőlem soha sem. Miniszterelnökségem idején és később is több ízben felkeresett, apró szivességekre kért fel, amiket én mindenkor készséggel teljesítettem neki. De tüzfát nem adtam el neki, sem szállítási megbízást, még kevésbé állottam vele levelezésben. Erthetetlen előttem az egész dolog... Nem tudok belőle egy szót sem elhinni. Bukarestben mindenkor mindenki a legelőzékenyebben bánt vele, egész megjelenése tiszteletparancsoló és határozott volt. Tévedés lesz kérem az egész „szenzáció”, nem Lombrosotípus ez az asszony, de regényhősnő és a lapok nagyon alázatos takarodót fognak még majd fujni...

Amikor a belügyminiszter fordítva nevezi ki a városi tisztviselőket

Jurisics Andriját rendőrkapitánnyá, Radosevics Gyorgyet rendőrtisztté nevezték ki

Mátcs Dusán és Rogulya Milos novisadi rendőrtisztviselő felmentése után a belügyminiszterium Radosevics Gyorgye palánkai járásbírói jegyzőt és Jurisics Andrija petrovaradini rendőrkapitányt nevezte ki utódjaikká. Később azonban kiderült, hogy Rogulya Milos nem volt rendőrkapitány hanem rendőrtiszt, ezért és miután rendőrkapitányi állás nem volt üresedésben, a két újonnan kinevezett rendőrségi tisztviselő közül csak egyet lehetett rendőrkapitánnyá kinevezni, a másikat pedig rendőrtisztté. A városi tanács amikor erről értesítette a belügyminiszteriumot egyuttal előterjesztést is

tett arravatkozólag, hogy a belügyminiszter kit nevezzen ki rendőrkapitánnyá és kit rendőrtisztté. A tanács a kapitányi állásra Radosevics Gyorgyet, a rendőrtiszt állásra pedig Jurisics Andriját jelölte.

A belügyminiszterium BBB osztálya a kinevezést azonban nem a város előterjesztése alapján intézte, mert amint beogradi munkatársunk értesül ezzel épen ellenkezően Jurisics Andriját nevezte ki rendőrkapitánnyá, Radosevics Gyorgyet pedig rendőrtisztté. A belügyminiszterium rendelete a kinevezésről már ma meg is érkezett a városházára.

A francia sajtó az új kormányról

Páris, nov. 30. Briand miniszteriumát a reggeli lapok tartózkodva fogadták. A Journal szerint Briand miniszteriuma a belső megnyugvásokra való kísérletet jelent. Az Echo de Paris elismeri ugyan, hogy az új miniszterium a kormánytöbbségnek jobb felé való terjeszkedését jelenti, hangsúlyozza azonban, hogy az új miniszterium túl félénknek látszik. Gaulois az új kormányt mostani összetételében veszedelmes csalódnak mondja. A radikális Ouvre be akarja várni az új miniszterium cselekedeteit.

A radikális Volonte nyugtalan Loucheurnek pénzügyminiszterre való kinevezése miatt.

A lapok már közölnék egyet mást a Briand hivatalos nyilatkozatának várható tartalmáról. A Matin szerint a nyilatkozat hangsúlyozni fogja, hogy folytatni kell a Locarnóban megkezdett európai béke művet. Jouvenel szerint Briand elsősorban a költségvetés elintézését, utána pedig Loucheur pénzügyi szanálási terveinek megvalósítását fogja kivinni.

Negyvenötezer katona lesz a Rajna mellett

Tárgyalnak a második és harmadik zónát kiűréséről

Páris, nov. 30. A Havas irodának jelentik Londonból: A Rajna vidéki megszálló csapatokra vonatkozó kérdéseket most mind sorra veszik, a nagyköveti értekezlet tárgyalásain. A szövetségesek most tárgyalnak a második és

harmadik zónában levő megszálló csapatok erejéről. Valószínű, hogy nem fognak ott több csapatot hagyni, mint amennyi csapatot Franciaország békében tartott a határszélen. Ez a létszám negyvenötezer embernek felel meg.

KISEBBSÉGEK

(—) Vajda volt román miniszterelnök az erdélyi Magyar Pártról. Vajda Vojvod Sándor, volt román miniszterelnök egy kolozsvári lap munkatársának a következőket mondotta a Magyar Pártról:

— Eddig érthető volt, hogy a Magyar Pártban bizonyos ellentétes felfogások voltak a vezetők között s hogy egységes taktikai eljárás nem alakulhatott ki a pártban. A nagy tömegek távol álltak a párttól, inkább a kormány hibájából s most, hogy a tömegek megszólalhattak és a párt megkezdhetette működését, gyakorlat kell a vezetéshez. Nagyon sok mindent kell a vezetőknek tapasztalniok, hogy a viszonyoknak megfelelő taktikát elsajátítsák.

— Véleményem szerint két felfogás okozza a Magyar Párt ellentétes áramlatait, illetve politikai orientációját. Az egyik egy érzelemből folyik ki, a másik pedig egy realpolitikai felfogás következménye. Nagyon nehéz a mai magyar generációtól azt követelni — attól a generációtól, amely nemrégén még uralmon levő nemzet, illetve osztály volt s amelyet ebből kifolyólag egy exterem mentalitás uralt —, hogy mártól-holnapra, mint kisebbség az offenzív álláspontról defenzív álláspontra átvetődjék. Így egyes egyének, akiknek befolyása elég nagy és akiknek sulya eléggé latba esik, nem tudnak eléggé emancipálódni azon érzelmi képzetek szférájából, hogy a kisebbségi érdekek megkívánják, hogy Romániában lehetőleg zavaros belső helyzet maradjon fenn.

— Homlokegyenest ezzel az állásponttal mindinkább érvényesülni látszik, habár egyelőre csak kisebbszámú politikusok gondolkodásában, a realpolitikai felfogás és azon politikai taktikának mérlegelése, amely a jogbiztonságot, a rendet intézményesen biztosíthatná az országban.

— Örülök, hogy a Magyar Párt szervezkedése teljes egészében megindult, mert lesz a kisebbségeknek egy felelős, vezető szervezetük, amely nemcsak jogokat követel, hanem kötelezettségeket is vállalhat. Ha meg lesz az egység, meg vagyok győződve, hogy a pártvezetőség nem holmi avarescanus paktumokra, vagy magán kortesfogásokkal lealacsonyító liberális ígéretekre fogja alapítani taktikai álláspontját. Részemről a gyulafehérvári határozatokban foglalt politikai elvek intézményes biztosítása nélkül nem tudom elképzelni a kisebbségi kérdés végleges megoldását. Meg vagyok győződve, hogy a Magyar Párt realpolitikai felfogásu csoportja mindinkább háttérbe szorítja az érzelmi felfogásukat.

— Ami a politikai helyzetet illeti, Duca nyilatkozata óta tisztán látjuk a helyzetet. A liberális kormány és a liberális párt teljesen különbözően nézik az összes ellenzéki román pártoknak a felfogását, annak ellenére, hogy ezek a románságnak kilenczederészét alkotják, illetve képviselik és egyetlenegy párt barátságáért küzd: a Magyar Pártért. Ezért logikusan következtetjük, hogy a Magyar Párt által véli a helyzetet fenntarthatni. A Magyar Párttól látszik tehát függni, hogy a kormány marad-e vagy bukik. Ha nem így volna, akkor Mosoiu, Tatarescu, Chirculescu, Lepedatu, Duca és Constantinescu Tancred nem iótnának-futnának annyit, csak hogy megkaparinthassák maguknak a Magyar Párt kegyét.

(x) Legkisebb asztalos is eredményel versenyezhet Konkurencijával ha a műhelye nincsen is gépekkel berendezve, abban az esetben, ha a *deszkát és más építő anyagot* Szerb Kereskedelmi Bank fiatelepén (Temerini ut a Schulc malom mellett) vásárolja ahol, legmodernebb famegmunkáló gépek állnak rendelkezésre legminimálisabb oradíj mellett. 2302 1-2

Tűzifa, kőszén, koks legolcsóbb, legjobb
LIGNUM BRACIA POPOVICI cégénél, Jermenski drum.

VÉRES ESEMÉNYEK A BEOGRADI ELMEGYŐGYINTÉZETBEN

Örültek és gonosztevők fellázadtak, leütötték az ápolóikat és elmenekültek

Hai ápoló súlyosan megsebesült — A lettesek közönséges gonosztevők — A rendőrség kivonult és körülfárta az intézetet

Véres esemény színhelye volt vasárnap este a beogradi elmeógyógyintézet egyik különosztálya, ahol súlyos betegeket ápolnak. Eddig még ismeretlen okból a különosztala betegek *fellázadtak* és a közbelépő ápolók közül hat embert *leütöttek*. Az óriási zürzavarban két elmebeteg, aki a támadást vezette, *elmenekült* és a rendőrség mindeztideig nem tudott nyomukra akadni. A nyomozás megállapította, hogy az elmenekült elmebetegek közül az egyik súlyos gonosztevő, aki nem kevesebb mint tizenöt büntény miatt lett letartóztatva, s akit a beogradi elmeógyógyintézetben helyeztek el megfigyelés végett. A véres eseményről, amely a városban óriási feltűnést keltett, a következő tudósítások számolnak be:

Az első támadás.

Vasárnap délután a beogradi elmeógyógyintézet betegek több csoportban sétáltak az intézet parkjában. A súlyosabb betegek ápolóik felügyelete alatt, a többiek azonban felügyelet nélkül végezték szokásos délutáni sétájukat. Öt óra lehetett, amikor a betegeket felkísérték a betegszobákba. A szerencsétlenek kivétel nélkül nyugodtan viselkedtek, és mozdulataikon sem lehetett észrevenni, hogy ingerlékenyek vagy nyugtalanok. Az ápolók tehát nyugodt lelkiismerettel visszavonultak a közös ápolói terembe, ahol a vacsora idejéig kipihenik a napi fáradságukat. Ez az egyetlen időszak amikor az ápolók is levegőhöz juthatnak és pihenhetnek. Körülbelül fél hat óra lehetett, amikor a hetedik osztály egyik szobájából, ahol tizenhárom elmebeteg volt elhelyezve, rettenetes ordítás és jajveszékés hallatszott. Két ápoló, aki ezen a betegosztályon szokott szolgálatot teljesíteni, azonnal felrohant az emeletre, hogy a pokoli zivaj okai felől érdeklődjének, s hogy a nyugtalan betegeket lecsillapítsák. Elsőnek Jovanovic Radoszav ápoló lépett be a cellába. Nem is sejtve, hogy valami támadás készülne ellene, berohant a szobába és azonnal körülnézett, vajjon valamennyi beteg ott tartózkodik-e a szobában. Alighogy állt a szoba küszöbét, valaki hatalmas vasdoronggal a fejére sújtott. Az ápoló nagyot kiáltott és azután *eszméletlenül esett össze*.

Protics Miloszav ápoló, aki ebben a pillanatban érkezett az emeletre, már messziről hallotta társa jajveszékését. Azonnal segítségére sietett és ahogy a cella ajtaját kinyitotta, szembetalálkozott két vérbenforgó tekintetű elmebeteggel. Az ápolót is ugyanaz a sors érte, mint a társát. A két örült vasdoronggal leütötte és az ápoló véresen terült el a földön.

Óriási izgalom az örültek között.

A váratlan támadás és a hatalmas vértócsák, amelyek a leütött ápolók körül képződtek, rettenetesen felizgatták a többi betegeket is. A szomszéd cellákból is előkerültek a betegek, akik rettenetes ordítást csaptak és izgatottságukban a földre *vetették magukat*, egymást harapták, tépték és a fogukat vicсорították. A rettenetes lármára a többi ápolók is előkerültek. Lélekjelenlétüket megtartva futva igyekeztek az emeletre, hogy a felbőszült örültek között rendet teremtsenek.

Druzsetics Iván ápoló véletlenül az egyik földszinti betegnél tartózkodott, amikor figyelmessé lett a nagy lármára. Elsőnek ért tehát az első emeleti folyosóra, ahol meglepetve látta az örültek furcsa gyülekezését.

— Mit csináltak? — ordította magánkivül az ápoló. — Ki ütötte le a társamat?

— Fogd be a szádat — válaszolta az egyik örült, aki villámgyorsan Druzsetics mellett termett és egy vasdarabbal *leütötte*. Most már óriási ribillió támadt az intézetben. Mindenünnen gyülekeztek az elmebetegek, ordítva, jajgatva, hisztéri-

kus görcsökben *jetrengve*, sirva, nevetve, *júlsiketítő lármával kísérve* a harmadik áldozat vonaglását.

Amikor már az egész épület vízhangzott a nagy zürzavartól és lármától, Cinics Svetožar, Manojlovics Milutin és Vukasimovics Zsivojin ápolók futólépésben igyekeztek az első emeletre. Azonban rájuk is ugyan az a sors várt, mint társukra. A bolondok vad dühvel támadták meg a három ápolót és *pár pillanat alatt végezték velük*. A szerencsétlen emberek súlyosan megsebesülve eszméletlenül roskadtak össze.

Megszöktek a támadók.

A nagy zürzavartban két elmebeteg, aki a támadást rendezte és a legtevékenyebben részt vett, vasdoronggal a kezében a kertbe szaladt átmászott az alacsony falon és az este sötétjében elmenekült. Az egész esemény olyan bosszorkányos gyorsasággal játszódott le, hogy senkinek még eszébe sem juthatott, az örültek menekülését megakadályozni.

Időközben az elmeógyógyintézet egész személyzete már talpon volt. Legelőször a megsebesült ápolóknak nyújtottak első segítséget.

Az orvosok megállapították, hogy azok az ápolók, akik legelőször siettek a cellába, a leg súlyosabb sebesüléseket szenvedték. Azonnal megoperálták őket, de állapotuk életveszélyes.

A véres esemény lefolyása futótűzként terjedt el még az esti órákban a városban és az intézet igazgatósága azonnal jelentést tett a vérengzésről a beogradi rendőrségnek.

Az intézetben az ápolók egész serege a rettenetesen felizgatott elmebetegek lecsillapításán fáradozott. Bármennyire igyekeztek az orvosok is csillapítószerekkel megnyugtanni a betegeket, csak nagy megerőltetésbe került a felizgatott kedélyállapotú szerencsétlen embereket a cellába visszatuszkolni, ahonnan még késő éjjel is hallatszott a dühös és kétségbeesett elmebetegek ordítása és jajveszékése.

Elmebetegek vagy gonosztevők?

Az intézet igazgatósága érintkezésbe lépett a rendőrséggel, amely nagyobb számú rendőrlégénységet küldött a forradalmi hangulatban levő betegek megfékezésére.

A nyomozás megállapította, hogy a megszökött elmebetegek, akik az egész támadást és vérengzést rendezték, közönséges gonosztevők, akik megfigyelés céljából voltak az elmeógyógyintézetben. Az egyik Arch Antal, rovtomultú csaló és sikkasztó, a másik Szacsir Mehics, tizenötrendbeli büntetett vádolt gonosztevő, akit gyilkosság miatt is vádolnak és aki csak úgy menekült az igazságszolgáltatás keze alól, hogy örültséget szimulált, és megfigyelésre került az elmeógyógyintézetbe.

Amikor a rendőrség a tett színhelyére érkezett, legelőször is a megsebesült ápolókat hallgatták ki, akik egyformán kijelentették, hogy Arch és Szacsir támadták meg őket vasdorongokkal.

Mindeztideig nem lehetett megállapítani, honnan kerítették elő az elmebetegek a vasdorongokat, amikor a cellákat minden nap a legaprólékosabban szokták megvizsgálni és amikor a szigorú felügyelet mellett szinte lehetetlenségnek tűnik fel különböző szerszámokat becsémpészni. A rendőrség mindazonáltal azt hiszi, hogy a megszökött gonosztevőknek voltak cinkosai, akik már előre készültek a kitérésre és az intézetben levő társainak mindenben segédkezet nyújtottak.

A vizsgálat

A rendőrség a lefolytatott nyomozás után erős kordonnal zárta körül az elmeógyógyintézet épületét. A detektívek pedig széleskörű nyomozást indítottak a megszökött fegyencek után. Valószínű, hogy a szökést tervszerűen hajtották végre és több mint valószínű, hogy

egyáltalában nem voltak elmebetegek, hanem közönséges gonosztevők, akik csak szimuláltak és mint állítólagos örültek kerültek megfigyelés alá. Arch Antal 23 éves fiatalember. Az elme-gyógyintézetben 1924. augusztus 6-ika óta tartózkodik, előzőleg vizsgálati fogságban ült különböző büntények miatt. Sacsir Mehics 29 éves, hosszú nyaku, vékonytermetű, kopasz, borostásképu ember, akit már annak idején hat évi börtönrre ítélték gyilkosság kísérlete miatt.

A rendőrség a legerélyesebben folytatja a nyomozást, de a gonosztevők nyomára még mindeidig nem sikerült jutni, bár a rendőrség az egész detektívtestületet mozgósította a szökevények után.

Kilenc embert szurt meg egy részeg utcaseprő a budapesti Teréz-köruton.

Budapestről jelentik: Szombaton este hat órakor a Teréz-körut Hegedüs Sándor utcai részén egy részeg ember jobbában nyitott kést szorongatva szaladt fel s alá és hat embert súlyosan megsebesített. A részeg ember kijött egy kocsmából és mindjárt a közelben beledőlt Hajszi Anna szakácsnő vállába. Az asszony összeesett, az utcaseprő pedig tovább futott. Az Eötvös-utca környékén Barta András gyári munkással találkozott, akinek a hátába dőfte a kést. Ekkor már több száz ember üldözte az utcaseprőt, aki több utcán átszaladva a Csányi-utca fordult, ahol a vele szembejövő Szabó Ödön műszaki tisztviselő baloldalába dőfte kést. A Wesselényi-utcában Korbuly Irma 14 éves tanulóleánnyal találkozott a dühöngő és a leány jobboldalába szurt bele. A közönség gyűrűjén keresztül tovább szaladt és a Wesselényi-utca sarkán Gerge Ferencné balkarját vágta át a merénnyel. Innen az Almássy-tér felé rohant az utcaseprő és a tér második számú háza előtt hátulról leszurta Friedmann Márton kereskedő feleségét. Ezután megfordult a merénnyel és a Wesselényi-utcán keresztül a Király-utca felé fordult és nagy tömegtől üldözve, a Dob-utca felé rohant, ahol elkapta Mészáros II. Zsigmond rendőr. A részeg ember teljes erejével a rendőrré dőfte kést. A kés átszurta a rendőr jobbkarját. Mészáros Zsigmond a sebülés dacára rávetette magát a merénnyelre és kicsavarta kezéből a kést. A tömeg, amely eddig csak sikoltozva futkározott, most rávetette magát a támadóra és bottal, ernyővel ütötte-verte. Ha Mészáros rendőr saját testi épsége veszélyeztetésével meg nem védi, bizonyára agyon is verték volna. A rendőrök a főkapitányságra szállították a részeg embert, ahol megállapították, hogy az illető Nagy Alajos 22 éves utcaseprő.

Nagy Alajos annyira részeg volt, hogy a főkapitányság csak vasárnap délelőtt kezdhetette meg részleges kihallgatását, amelyet hétfőn folytattak. A mai kihallgatása során elmondotta Nagy, hogy szombaton délelőtt jelentkezett a Várház-téren munkahelyén, ahol délig havat hányt, majd elindult hazafelé. Attól kezdve nem tudja mi történt vele.

Vasárnap délután a Rókus kórházból jelentették a főkapitányságnak, hogy a kórházban tegnap három ember jelentkezett szurt sebbel, akik elmondották, hogy gyanútlanul mentek az utcán, amikor egyszerre csak szuró fájdalmat éreztek. Ezeket az embereket is Nagy Alajos szurta meg. Nagy Alajos áldozatainak száma tehát kilencre emelkedett.

— **Magyarországból kitiltják a külföldi zenészeket.** Budapestről jelentik: A közeli napokban érdekes rendeletet ad ki a belügyminiszterium. A rendelet értelmében a Magyarországon működő összes külföldi zenészek december hó végéig kötelesek befejezni itteni működésüket.

— **Elmebajos a budapesti Ferenc József hid turulmadarán.** Budapestről jelentik. Ma délelőtt a Ferenc József hid turulmadarához felmászott egy fiatalember. Tűzoltók hozták le a veszedelmes helyről és beszállították. Kint, hogy Mechlovics Izidornak hívják és elmebeteg. Az angyalföldi tébolydába szállították.

Egy anya ciánkálival megmérgezte önmagát és két gyermekét

Brassói tudósítónktól. Megrendítő tragédia játszódott le Brassóban, egy anya két gyermekével ciánkálit ivott.

Janesch Péterné, akinek férje Bukarestben dolgozik, két gyermekével a 14 éves Pállal és a 10 éves Dagmarral Brassóban lakott. Férje azonban meglehetősen könnyelműen élt és nem támogatta családját, valószínűleg ez is volt a tragédia oka.

A szörnyű tragédiát Janeschék ismerőse fedezte fel, aki szombaton délelőtt tíz órakor látogatónak ment hozzájuk. Az asszony a konyha ajtót nyitva találta, ami tekintve a késő délelőti időt, nem volt gyanús, ezért anélkül, hogy valami rosszra gondolt volna, gyanútlanul lépett be a szobába. Az egyik éjjeli szekrényen kis lámpa pislogott, melynek halvány fényénél megdöbbenő látvány tárult szemei elé. A kis gyermekágyban fehérbe öltözve, fején mirtuszkoszorúval, megfeketedett arccal feküdt a kislány, egy nagy ágyban pedig ünneplőbe öltözve, holtan, az anya és fia.

A kis fiu kabátiának gomblyukába is mirtusz virágot tűzött az édesanyja.

A rettenetes látványra az asszony kirohant az udvarra, segítségért kezdett kiáltani, összeszaladtak a szomszédok, értesítették a rendőrséget, de segíteni természetesen már nem lehetett mindhárman halottak voltak.

Kévéssel ezután a tragédia helyszínén megjelent a rendőrség is. A bizottság azonnal megállapította, hogy az anya ciánkálival ölte meg önmagát és gyermekeit.

Találtak a szobában egy söröspoharat, amibe Janeschné ciánkálit öntött és sörben itatta meg gyermekeivel az azonnal ölt mérget.

Az asztalon egy papírlap feküdt, melyen kusza írással ez állott:

„Magamat és gyermekeimet megmérgeztem. Kérem hagyjanak felöltözve. Férjemet táviratilag értesítettem.”

A vizsgálat az öngyilkosság okát nem tudta megállapítani.

Henry Barbusse bucsuja Romániától

A francia író Konstancában nyilatkozott az egyik bukaresti lap munkatársának

Henry Barbusse francia író és a nyugati szocializmus nagytekintélyű előharcosa tegnapelőtt bucsuzott el Romániától, hogy Konstancán keresztül Konstantinápolyba utazzék. A lapok jelentéseiből tudjuk, hogy Henry Barbusse romániai fogadtatása a szélsőséges eszméktől tulhevített diákság jövöltábol nem volt valami meleg s egyáltalán nem volt alkalmas arra, hogy a nyugatnak a világkéért rajongó fia meleg benyomásokkal távozzék az országból.

Mielőtt hajóra szállt volna, a Lupta konstanci munkatársa nyilatkozatot kért a Romániától bucsuzó Henry Barbussetől, s arra kérte, mondjon valamit Romániában szerzett benyomásairól. A Lupta a francia írónak alábbi választ minden kommentár nélkül a következőkben közli:

— Ti távol áltok a civilizáltságtól, nektek nem fáj az a sok szenvedés, amelynek terhe alatt az egész világ nyög. Mások fájdalma nem marcangol benneteket; titeket nem képes elpusztítani még az általános immoralitás dögvésze sem, mert a ti tömegeitek szervezetenek s nem tudják, hogy mit akarnak. De ti nem is vagytok tömeg, mindössze egyének összessége, kevés értelmiséggel, akiknél azonban tulteng a politikai szkepticizmus. Minder-

ről azonban tudni sem akartok s ebben bűnösök s ezért felelősek vagytok.

— Pedig a ti alaptulajdonságaitok a mieink is, latinok vagytok s ennek a fajnak csodálatos reprezentánsai. Nagyon sajnálom, hogy az idő hiánya miatt nem mélyedhettem el azoknak a jellegzetes tulajdonságoknak a tanulmányozásába, amelyek a latinság jellegzetes képviselőivé teszik ezt a nemzet, azonban olyan szláv befolyással, amely felismerhetlenségig átalakított benneteket. Van bennetek faji életerő, meg van a géniusz csillámlása. Később életképes faj és valódi románok lesznek belőletek. Igeu sok franciának hízogó ez a keleti második énje. Én azonban nem vagyok büszke erre, mert én a jól felfogott és jól alkalmazott emberiségért küzdök.

S nyilatkozatát a következő szavakkal fejezte be!

— Nálátok még a lovak is román szemmel nézik a világot.

Kemény nyilatkozat ez, és köszönheti a román nép annak a féktelen és felelőtlen agitációnak, amelyet könnyű lelkiismeretű emberek folytatnak minden ellen, ami a komoly haladás szolgálatában áll s ami a világot mozgató eszmékért folyó küzdelembe való bekapcsolódásért küzd.

Végzetes telefonkapcsolás

A budapesti tábla tegnap tárgyalta Valerián alezredes meggyilkolásának ügyét

Budapest, nov. 30. Ma délelőtt fél tíz órakor nyitotta meg a Kosztka-féle büntetőben a tárgyalást dr. Kállay Miklós táblai tanácselnök. Kosztka Béla tavaly a Rökk Szilárd utcában revolverlövéllyel megölte Valerián alezredest. Előzőleg véletlen telefonkapcsolás folytán kihallgatta a felesége és Valerián között lefolyt bizalmas telefonbeszélgetést. Ezután revolvert vett magához, lement az utcára, ahol szembekeült Valeriánnal és rövid szóváltás után lelőtte. A tárgyaláson jelen vannak: Boér Tiborné, aki Thomka ezredessel a hátsó padban foglal helyet és Valeriánné, aki Ulain Józseffel az első padban ül. Dr. Harris Andor eladó-bíró ismertette az előző tárgyalások eredményét és a törvényszéki ítélet indokolását. A bizonyítás kiegészítésére az ügyész kéri Boér Tiborné és Wolf Emil gyárigazgató és Schweinitzer Bruno kihallgatását, továbbá bírői szemlét kíván megtartani a Rökk Szilárd utcában. Ulain kéri Boér kihallgatását, aki jelen van. Az elnök indulatos hangon felhívja a jelenlévő Boér és társait, hogy a teremből illdmosan azonnal távozzanak el. Kosztka védője szerint az ügyész előterjesztése még több erkölcsi ostorcsapást mért a vádlottra, mint amilyen a törvényszék négyévi ítélete volt. Kéri a zárt tárgyalás el-

rendelését. Az ügyész szerint, ha a most tárgyalásra kerülő anyag a közszemérmert sértené, ugy hozzájárul a zárt tárgyalás elrendelését. Az elnök azután a termet kiüríteti és zárt tárgyalást rendel el.

Rövid zárt tárgyalás után, a nyílt tárgyaláson a védő folytatta a bizonyítás kiegészítésére tett indítványt. Az ügyész az indítvány kiegészítését nem ellenezte, ezt a bíróság el is rendelte, mire a tárgyalást elnapolták.

BÁCSMEGYEI
FÖLDBIRTOKOSOK FIGYELMÉBE!
Jelzalog kölcsönöket
kedvező visszafizetési és kamatteltételek mellett folyósít a
KERESKEDELMI és IPARBANK
R. T. NOVISADON
A kölcsönkérőknek telekkönyvi kivonatot és kataszteri birtoklevet kell betérjeszteniük a kölcsönigénylés alkalmából. 2131-1-10

HIREK

Én is grafológus vagyok

Az íráselemzésre csak gépirással irt sorok alkalmasak. Az elemzés díja: 50 éven felüli hölgyeknél a letagadott életkor különbsége megszorozva a valódi életkor köb-levonásba hozott kilencedik hányadával, plusz bubifrizura és a hajszálak összege négyzetgyökre emelve.

Puci-Puci, Novisad. Finomlelkű, de felszínes. Ha sir, rendszerint könnyezik, s ilyenkor az orrát szokta kifújni. A zsebkendője batiszt, rajongója Battistini. Ha színházba megy, rendszeren jegyet is szokott váltani. Ha lefekszik, akkor az ingét szokta váltani. Álmodozó, aki az indulatait befelé vagy kifelé szokta vezetni. Ha befelé, akkor nem kifelé, ha kifelé, akkor nem befelé. Különbösen egészséges és szeret sakkozni, ami abból is kiténik, hogy matt levélpapíron írta levelét. Ha beküldi keresztlevelét, megmondom hány éves.

Vénkisasszony, Subotica. Az orra görbe. Ha nem keresztény, akkor zsidó, ha nem zsidó, akkor keresztény. Seprűvel szokott takarítani, vasárnap pedig partivissal. Szereti a Capablancát. Pedig amióta Moszkvában megverték, nem is Capablancának, hanem „kikapablancának” hívják. Ha nagy a hasa, meghizott, ha sokat eszik, epikureista. Különbösen szenvedélyes és erotikus, mert a Remington gépen nagyon is megnyomta az „sz” betűt. A férjét nem szereti, mert nincs.

Kiváncsi, Novi Vrbas. A levélpapírról is megállapíthatom, hogy cukorgyári tisztviselő. Ugyanis a bal sarokban nagy betűkkel ott látom a cégjegyzést: „Fabrika secsera”. Nagyon szereti az édességet. A gyárban cukrot is gyártanak, nemcsak házi dolgokat és pelenkákat. A rafinált cukorból készítik a kristálycukrot. Ha kávét uzsonnázik, rendszeren megcukrozza, a teát vízzel szokta főzni. Különbösen határozottan átlagon felüli érték.

Alfa Romes. Hígyje el nem frázis, amikor azt mondom, hogy minden sor, amit leírok, a szívemből fakad. Minden bajt szeretnék meggyógyítani, s ha fogorvos volnék, még a zápfogát is kihuznám. Vonásaiból megállapíthatom, hogy nagyon szereti az autóbilit. Az „o” betű arra vall, hogy környezetével elégedetlenkedő, nagy zenebarát és hogy szereti a szalámit. A „b” betűből megállapíthatom, hogy mély lelki válságon mehetett keresztül, s hogy tavaly másszínben fürdött utójára. Tyukszemeei vannak, tehát megfigyelő, de kiforratlan egyéniség.

Kis kíváncsi. Ingerlékeny és türelmetlen természet, de türelmes ha ingerülten nem tűri a türelmetlenség ingerlékenységének ingerlő türelmetlen türelmét. Ha szemel kékszíniék, akkor kékszemű, kapkodó ha kapkod, tépelődő ha tép, csinos ha szép. Az éjszakákat rendszeren ágyban szokta eltölteni. Délfelé ebédel és este vacsorázik. További fejlődése a környezetétől függ.

Madame Pompadour. A fájfoklokon a cukorpiksznit rendszeren nyitva szokta felejtetni, tehát kimerült produktivitású és elképzelődésben álmodozó. Ha nevet akkor nem sir, de ha sir, akkor nem nevet. Rapszódikus, ha Drózdiktól hozatja a szódát, felszínes ha ballábára huzza a jobb harisnyát és következetlen, ha a disznósajthoz nem eszik fokhagymát. Különbösen hájtömeg és szarkasztikus, aki jobban szereti a frankfurti virslit, mint a Schneider Pista palánkai téglagyárát. Határozottan bunjevác és korlátozott átlagérték. Hápci! Ugy-e igazam van?
K. A.

1925. December 1. Kedd

Római katolikus, protestáns és görög keleti: **Állami egyesülés ünnepe.** A nap kel reggel 7 óra 26 perckor, nyugszik 4 óra 12 perckor. A hold kel 5 óra 28 perckor,

nyugszik 8 óra 1 perckor. Nemzeti Színház: Az örvény (Ünnepi előadás) Apolló mozi: A meggátolt vőlegény (Raymond Griffith a főszerepben).

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). Országunkban elég szép téli idő marad. A szelek gyengék lesznek, a felhőzet és köd valamivel nagyobb lesz, helyenként havazással. Az idő továbbra is hideg marad és derült éjszakákon 10 fok alá is fog süllyedni a hőmérséklet.

A „Délbácska” legközelebbi száma a mai állami ünnep miatt csütörtökön reggel a rendes időben jelenik meg.

— Az egyesülés ünnepe. Az egyesülés és a felszabadítás ünnepét az idén is az egész országban nagy pompával fogják megtartani. Novisadon az összes felekezetek templomaiban ünnepi hálaadó istentisztelet tartanak, amelyeken a hadsereg és a hatóságok képviselői is résztvesznek. A római katolikus plébánia templomban egynegyed tizkor lesz az istentisztelet, a református és evangélikus templomban délelőtt 10-kor, a zsidó templomban háromnegyed 11-kor és a görög-keleti templomban 11 órakor. Az utóbbi istentisztelet után a helyőrség diszfelvonulást rendez. Az összes üzletek egész nap zárva maradnak. A várost fellobogtatták.

— Uj városi mérnök. A belügyminis-terium most nevezte ki a közel egy évvel ezelőtt lemondott Hován Sándor városi mérnök utódját, Nerandszics Jován gépészmérnök személyében.

— Egyházmegyei hírek. Bohuss Rudolf bajai káplán, ki több éven keresztül szolgálaton kívüli állományban volt, az elmúlt hetekben szolgálatára jelentkezett Kalocsán, az érseki hatóságnál.

— A novisadi vadászegyesület pénteken december hó 4-én d. e. 11 órakor rendkívüli közgyűlést tart a „Három Korona” szállodában, amelyre valamennyi tagjait ezuton meghívja. Elnökség.

— Ma utaznak Genfbe a magyar miniszterek. Budapestről jelentik: Bethlen István gróf miniszterelnök és Klébelsberg Kunó kultuszminiszter kedden utaznak Genfbe a népszövetségi tanács ülészakára. Bud János pénzügyminiszter és Szabóky Alajos államtitkár, bizonyos előzetes tárgyalások lefolytatása végett már szombaton elindultak.

— Ferdinánd volt bolgár király Rómában. Ferdinánd volt bolgár király mint zarándok s bűnbánó szintén Rómában járt nemrég. A volt király tudvalevőleg görögkeleti valásban nevelte fiát Borist, hogy számára a bolgár trónt biztosítsa, ezzel kiközösítésbe esett. Feleségét a bánat vitte a sirba emiatt. Ferdinánd, aki hithű katolikus, most Rómába zarándokolt s a pápától feloldozást kért és kapott a kiközösítés alól, mire a pápa magánkihallgatáson fogadta. Az exkirály a pápa miséjén meg is áldozott. A pápa nevében Gasparri bíboros államtitkár adta vissza a látogatást.

— A kath. olvasó- és gazdakör kitűnő műkedvelői december 6-án saját helyiségében leadják Csate Károly „Katica” 3 felvonásos népszínművét.

(x) **Tűzifa, szén, koks** legolcsóbb Keller faterlepén, Strand ut. Telefon 417.

— Mussolini assisi Szent Ferencről. Romából jelentik: Szent Ferenc elhalálzásának hétszázadik évfordulója alkalmából. Mussolini miniszterelnök az olasz külföldi képviselők utján üzenetet küldött, amelyben kiemeli, hogy Olaszország adta a világnak a legnagyobb költőt Dantét, a művészetek és tudományok legmélyebben járó személyét Leonardó da Vincit, a legnagyobb oceánjárót Kolumbuszt, de szerinte a legszentebb alakot is Szent Ferencet. Assisi Szent Ferenc által nyílvánult meg legelőször Olaszország újjászületésének törekvése és Olaszország lelkiületének nemes és ember-szerető vonása.

— Elsőrendű tűzifák, legjobb porosz szalon kőszén és gázkoks házhoz szállítva, legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreknél Novisad, Haltér 11. sz. 1—0 2018.

4 nap humora

Keserü biztatás

Az elítélt (ügyvédjéhez a marasztaló az ítélet után) Husz év! Borzasztó! Hogy fogom én ezt kibírni!

Az ügyvéd. Ne busuljon, nem sok ez! Különbösen is már itt a tél és a nappalok már sokkal rövidebbek!

— Rákosi 14 társát szabadlábra helyezte a budapesti ügyészség. Budapest nov. 30. Az ügyészségen dr. Miskolczi Ágost királyi ügyész egybefoglalta Rákosi Mátyás és a letartóztatásban levő negyvenegy társának ügyét és vizsgálati indítványt készített. Ebben az indítványban mind a negyvenkét terhelt ellen a büntügyi vizsgálat lefolytatását követeli. A vádlott és letartóztatott kommunisták közül tizennégy terheltnek az esete sokkal enyhébb beszámítás alá esik, mint a többi ügy, hogy az ügyészség elrendelte saját hatáskörében a tizennégy terhelt szabadlábrahelyezését. A vádhatóság döntése alapján vasárnap délelőtt a pest-vidéki törvényszéki fogházból szabadonengedték: Schön József, Schörmann László, Felleges Imre, Sidó Arpád, Erdős Ferenc, Pap József, Földi Imre, Kiss Ferenc, Mahler Béla, Tóth György, Szivovarcsik Sándor, Zwikli József és Vándor Pál vádlottakat, de a tizenegyedik szabadlábrahelyezett vádlott nem nyerte vissza szabadságát, hanem átkisérték a toloncházba, mert egy régebbi bűnügye miatt a fővárosbó-örökre kitiltották.

— A chicágói eucharisztikus világkongresszus előkészületei. Chicágóban nagy előkészületeket tesznek az 1926. májusában tartandó eucharisztikus világkongresszusra: Alfonso spanyol király és Albert belga király. A rendezőség a város egyik legelőkelőbb szállodájában egy-egy egész emeletet foglalt le és rendeztet be két uralkodó számára. Szó van róla, hogy Rómából maga a bíboros államtitkár a 75 éves Gasparri is elmegy a kongresszusra, sőt talán 20 más bíboros is, úgy hogy a chicágói kongresszus az eucharisztikus világkongresszusok közt talán a legkimagaslóbb lesz.

(x) **Megjöttek az új sorsjegyek.** Lustig Lajos váltótűzletében (Kr. Aleksandra 13.), mely Novisad legnagyobb elárusítóhelye, a most lezajlott főhúzáson 2=30.000, 3=20.000, 4=16.000, 7=14.000, 12=8.000, 18=5.000 és számos 3.000, 1.000 és 400 dináros nyereményt soroltak ki. Az új játékra a sorsjegyek eladása már megkezdődött. 2377-1-3

— Az esperantisták műsoros táncestélye. A novisadi esperantisták Dr. L. L. Zamenhof az esperanto nyelv szerzőjének emlékére, dec. 20-án (vasárnap) 8 órai kezdettel nagy műsoros táncestélyt rendeznek az „Amerikan Bár” helyiségében. A műsor egyik kiemelkedő száma „Ovakodjunk az esperantistáktól” 1 felv. vigiáték. Előadják: Mayer (apa) Fogarassy Bandi, Paula (leánya) Balaton Irénke, Péter (Paula vőlegénye) Szikcsák Lacika, Nielsen (kereskedő) Klipel János.

— Elítélték a londoni kommunistákat. Londonból jelentik: A londoni esküdtbírószág tegnap ítélezett a lázadással vádolt tizenkét letartóztatott kommunista vezér ügyében. A vádlottak közül nyolcat felmentettek, míg négyet bűnösnek találtak és 1—1 évi börtönrre ítélték.

— Franciaország újból tárgyal az amerikai adósságokról. Párisból jelentik: Hír szerint Berangert, a Caillaux misszió volt tagját most Waschintongba küldték, hogy újból megkezdje a tárgyalást a francia adósságok ügyében.

— Tudja-e mi a törv. védett Winga Bonbon?

— A kínai kommunisták „tüntetnek.” Pekingből jelentik: A kommunisták tüntetés közben a pénzügyi és a közoktatásügyi minis-terium, valamint a rendőri palota épületét teljesen kifosztotta.

— El ne feledje, hogy december 6-án vasárnap este 8-kor kerül színre a „Katica” 3 felvonásos gyönyörű szindarab a kültéri kath. Olvasó- és Gazdakörben, Dudarska (Epres) u. 18. szám.

(x) Minden 2 ik sorsjegy nyer!!! az állami osztályosorsjegyek 11-ik játékában. A 10-ik játékban vevőink számos kisebb nagyobb összeget nyertek. A sorsjegyek az 1-ső osztályra már kaphatók és kérjük t. vevőinket tekintettel, a kedvező nyerési lehetőségekkel járó érdeklődésre minél előbb vegyék meg sorsjegyüket. Vojv. Trg. Ag., Kralja Petra 29. Telefon: 582 2372-1-0

— **Egy híres magyar közgazdász halála.** Budapestről jelentik: Dr. Matlekovics Sándor vbtt. 83 éves korában ma délután két óra körül szívroham következtében elhunyt. Matlekovics Sándorral a magyar gazdasági élet egyik legképzettebb vezéralakja szállt sírba. Mint földmívelési és kereskedelmi miniszteri államtitkár nagy hozzájárulással rendezte meg az emlékeztető 1885. évi országos kiállítását. Európai hírnagyobb műve: A magyar állam költségvetésének története.

— **Hegyessy Mari temetése.** Budapestről jelentik: Hegyessy Mária a Nemzeti Színház művésznője néhány napi szenvedés után váratlanul elhunyt. A nagy művésznőt a Kerepesi uti temető halottasházából tegnap délután fél négy óra körül kísérték örök nyugalomra. Temetésén résztvett a magyar színházi és művészvilág számos tagja. A kultuskormány nevében Kertész K. Róbert, a Nemzeti Színház nevében Hevesi Sándor igazgató, a tagok nevében Almásy Endre, a Színházakadémia nevében Gál Jenő bucsuztatta a nagy művésznőt, akit a főváros által adományozott díszsírhelyen helyeztek örök nyugalomra.

— **Új bíborosok.** A pápa a decemberi titkos konszisztóriumon új bíborosokat fog kinevezni, még pedig: Monsignor Ceretti a párizsi nunciust, Mons. Gasparri chils nunciust, Mons. Verde-t, a Ritus-kongregáció titkárát és az ir O' Donnellarmagh-i érseket.

— **Negyven évig egy helyben.** London egyik külvárosában. Limehouse-ban most ülték meg a plébános, Fether Higley negyven év alatt egyetlen vasárnap sem volt távol a plébániájától. Most öreg korában hatalmas új templom építésén fáradozik.

— **1000 dollár jutalom két apácának.** A newyorki „Liberty” című hetilap időnként díjakat tűz ki önfeláldozó tettekért. Nemrég a két 1000—1000 dolláros díjat két iskolanővér. Immaculata és Assumpta kapta meg, akik a nyáron három kisleány életét mentették meg a Hudson-folyóba fulástól, saját életük kockáztatásával. Ezenkívül 100 dollárt küldött a lap a főnöknőnek, amiért az esetet a lappal közölte. A jutalomdíjakat az apácák iskolájuk fejlesztésére fordítják.

— **Hogyan szabadulnak ki a börtönből az ir forradalmárok?** Londonból jelentik: Három ir forradalmár, rendőrnek öltözve, három lerongyolódott embert kísért a dublini börtönbe. Miután beeresztették őket, mind a hatan revolvért rántottak elő, behatoltak a cellákba és tizenkilenc politikai foglyot kiszabadítottak.

— **Djani bég a semmitőszék előtt.** Szkopljából jelentik: A semmitőszék szombaton megtárgyalta Djani bégnek a duggazdag szkopljai milliomosnak a bűnpörét, akit hitvesgyilkosságért a tábla huszévi fegyházra, majd a tábla legutóbb orvosszakértők vallomása alapján felmentette.

APOLLÓ dec. 1-én

A meggátolt vőlegény

Vigjátékszenzáció 5 felvonásban

Főszerepben: RAYMOND GRIFFITH, (a második Max Linder.)

Kiegészítésül:

Fatty hőstette

Vigjáték 2 felvonásban.

Jöni Szerdán-csütörtökön Jöni

A MAI LEÁNYOK

SPORT

Megtartják a mai mérkőzést

Ma délután 2 óra körül
Beograd—Novisad válogatott
NAK pálya. Bíró: Csajági

Ha valaki kedvét lelné benne, érdekes statisztikát állíthatna össze arról az elmaradt pénzforgalomról, elmaradt haszonnál, az elhalasztások miatt esetleg beálló helyezési eshetőségekről, meg nem történt sebesülésekről, esetleg botránnyokról, vagy inzultusokról, amelyek a vasárnapi mérkőzések elmaradása folytán beállottak. Vasárnap reggelre ugyanis Európa szélében-hosszában leesett a hó, még pedig olyan nem várt tömegben, hogy a mérkőzéseket a legtöbb helyen el kellett halasztani.

Erre a sorsra jutott a Novisad IB—Másodosztályú válogatott mérkőzés is. Szombat éjszaka olyan hózivatar dühöngött a városban, hogy a januári télnek is díszére válnék.

Két nap óta száraz idő járja és ezért a ma délutáni mérkőzést föltétlenül megtartják. Novisad csapatában változás történt, amennyiben Weisz (OSKV) beteget jelentett. Helyette Valent (Radnicski) lesz a centerhalf és így a csapat végleges összeállítása a következő:

Kovracsek
Zsvics Kricskov
Alexics Valent Anotonics
Bertók Sevics Spiller Schubert Schäffer
Tartalékok:
Dussing, Abt, Mandics, Grünberg I-II, Risztó

A beogradi csapat összeállítása még nem végleges, de annyi bizonyos, hogy Jugoszlávia 11:0-ás vasárnapi veresége után Novisad a lehető legrosszabbra lehet elkészülve. Jugoszlávia ki akarja reparálni vasárnapi vereségét, jaj nekünk, ha nem szívvel-lélekkel megyünk ma a küzdelemben.

Vasárnapi futballeredmények

Beograd

DFC—Jugoszlávia 11:0 (6:0)

Zagreb

Gradjanski—HASK 4:1 (2:0)

Bécs

Amatör—WAC 3:1 (0:0)

Hakoah—Rudolfshügel 4:0 (2:0)

Vienna—Wacker 4:2 (1:1)

Floridsdorf—WSC 3:1 (3:0)

Rapid—Admira 2:0 (0:0)

Szeged

SzAK—HMTE 14:0

A NAK intézője felkéri Kovracsek, Dussing, Antonics, Alexi, Schäffer, Spiller, Schubert, Bertók játékosokat, hogy ma délután legkésőbb fél kettőkor a NAK pályán jelentkezzenek. Ezenkívül felkéri Fehér J., Dierner és Spiritszky pénztárosokat, hogy egy órára a pályán legyenek.

Ilija nem tartózkodik Novisadon. A válogatott jobbalf családú ügyeinek elintézésére Sabáca utazott. A kerület három nappal ezelőtt táviratilag értesítette bevalogatásáról, de a mai napig Ilija még nem érkezett meg. Hiánya az amugy is tartalékos novisadi válogatottat még jobban meggyöngíti.

Tévednek a sporttudósítók. A mai válogatott mérkőzés ügyének kitűnő szolgálatot tesznek azok a nagy tárgyilagossággal és hozzáértéssel megírt kritikák, amelyek a helyi és vidéki sport- és napilapok hasábjain a válogatott csapat összeállítását kísérik. A pontosan tájékozott és szakértő kézzel megírt bírálatokba azonban ezúttal egy kis hiba csuszant bele. A válogatott halvesorról megírt nívós kritikákban a lapok nagy kitartással a NAK Alexi nevű játékosának tudását veszik bonckés alá. Megforgatják szegényt jobbra-balra, külön méltatva jobb és ballábának sajátos tulajdonságait. A végén kiméletlenül lerántják a sárgaföldig, pe-

dig szegény Alexi ezt a kemény kritikát nem érdemli meg. Alexi ugyanis nincs beállítva a válogatott csapatba. Nem is volt soha egy percig sem. Az 1. b csapatban játszott volna balhalfot, ahonnan most, nem tudni mi okból előráncigálják az újságok a beograd elleni válogatott csapatba. A nagy válogatott balhalfja Alekszics az OSKV játékosa. Az is volt az első perctől fogva és most egy fatális tévedés folytán elesett attól a szerencsétől, hogy nevével kitűnő sajtóorgánumaink foglalkoztak volna. Megtesszük ezúttal mi a szerény óhajjal, hogy a pótolhatatlan veszteség ellenére is sikerrel állja meg ma délután a helyét.

Ma, kedden délután 8—11-ig órszám Nemes táncintőzetében. Kellemesen fűtött terem.

Idegenforgalom és utazás

K. V. Senta. A repülőjárat Beograd Wien között naponta közlekedik. Beogradból indul 11.15-kor.

R. N. St.-Becsej. Ha külföldre utazik csak 2000.—dinárt vihet magával az idegen valutákon kívül.

Erdeklődő. Csak 4 éven aluli gyermekeknek, kik nem foglalnak el külön helyet, nem kell jegyet váltani. 4 évtől 10 évig fél jeggyel utazhatnak.

Sz. J. Karavukovo. Csolics féle menetrendben a 20-ik oldalon 5. sz. S. O. E. I.—III. osztályu jelzése nyilvánvalóan téves, mert a S. O. E. csak I. osztályu van lévén luxus vonat. Hogy emiatt elkéste az összeköttetést, senkit felelősségre nem vonhat.

Z. P. Novisad. Berlinbe van direkt kocsis-Novisadról 11:20-kor indul Budapest—Prágrán keresztül. A direkt kocsikat a legújabb rendelet értelmében belföldi forgalomban utasok nem használhatják.

Börsi. Zürichben az állomás közelében lévő szálloda a Hotel Habis-Royal. A szobák ára 5 franktól. Pensió 14 franktól. Repülőjáraton az utiköltség Beogradtól Zürichig 375 frank 15 kg. csomaggal.

B. J. Csib. A vámvizsgálat Suboticán a vonatban történik. Kelebián szintén.

Részteszünk a filadelfiai világhiállításán

Az Északamerikai Egyesült Államok 1926-ban nemzetközi kiállítás rendez Filadelfiában, amelyet július 1-én nyitnak meg. Miután Coolidge elnök a kormányhoz meghívást intézett, hogy országunk is képviseltesse magát a kiállításán, a minisztertanács megbizta a kereskedelmi minisztert, hogy készítse elő a kiállításban való részvétel szükséges munkálatait és e célra 10 millió dinárt bocsájtott rendelkezésére.

A kereskedelmi és iparügyi miniszterium részletes munkaprogramot dolgozott ki és ezt a Kereskedelmi és Iparkamarához küldte, hogy ezek felkeltsék a kiállítás iránt közgazdasági körök érdeklődését.

A kiállításán mindaz az anyag kerül bemutatásra, amely egy nép haladását van hivatva bizonyítani: szabad művészetekben, tudományban, mezőgazdaságban, kereskedelemben, a levegő, szárazföld és tenger közlekedési eszközeiben és mindazok a készítmények, amelyek egy nép morális és materiális kulturáját igazolják.

A kereskedelmi és iparügyi miniszterium a többi miniszteriumokkal egyetértésben reprezentációs pavillont fog építtetni a kiállítás területén és más pavillonokban is elhelyeztetni a hazai termékeket.

Akik részt akarnak venni a kiállításán, azok jelentkezzenek a novisadi gyáriparosok szövetségének titkárságánál (Nyegos-u. 1. l. em.)

A Nemzeti Színház műsora:

Kedd: Az örvény (ünnepi előadás).
Szerda: Frasquitta (Kraljné vendég-szereplése).
Csütörtök: Madame Pompadour. (Kralj Matild és Horak vendégszereplése.)

Félmillió zsarolás

Önként írta-e alá Heiduska Ignác a félmillió váltókat?

A noviszádi törvényszék tegnapi tüzte ki annak a pörnek a tárgyalását, amelyben három gazdát félmillió zsarolással vádol az ügyészség.

A tárgyaláson először a vádat ismertették. Eszerint az ügyészség azzal vádolja Vuletics Lázár 33 éves gazdát, hogy 1924 júniusában egy levelet intézett Heiduska Ignác becsei lakoshoz, és felszólította, látogassa meg a csurogi határban levő szállásán, mivel földjét akarja eladni Heiduska közvetítésével és ha sikerül az üzlet, 1 százalék közvetítői díjat kap. Heiduska június 10-én Vuletics szállására jött, de sem Vuleticset, sem a vevőket nem találta otthon, mire visszatért Becsére. A becsei állomáson Heiduska Vuletics Lázárral és Jelkics Szvetozárral találkozott, mire Vuletics meghívására az ő házába mentek alkudni. Jelkics azonban nem tudott megegyezni Vuleticssel, és ezért elment társához Dzsga Pájához, hogy vele megbeszélje a vételt, azonban nem jött vissza.

Heiduska, aki hét órákor jött Vuletics házába, nyolc órákor el akart onnan menni, de aközben odajött Vorgics Száva 30 éves becsei asztalos és Vuletics-Ulolin Néca 28 éves moli asztalossegéd kik Vuleticssel együtt revolvert szegtek rá és kötelezték, hogy írjon alá négy váltót összesen félmillió dinár értékben.

Vuletics Lázárt az ügyészség ezenkívül még azzal is vádolja, hogy 1924-ben sztáribecsei házába hívta Petrovics Boskot és revolverrel a kezében kényszerítette egy 20.000 dináros váltó aláírására.

Vorgics Száva ellen pedig még az a vád, hogy száz dinárt sikkasztott.

A vádirat felolvasása után megkezdtek a tanúk kihallgatását. Vuletics Lázár azzal védekezett, hogy egy földvásárlásból kifolyólag 250.000 dinárt kölcsönzött Heiduskának, amiről ez váltót adott neki. Januárban ismét jött hozzá Heiduska 250.000 dinár kölcsönért és ismét váltót adott neki. Mikor a váltó június 1-én lejárt és Heiduska nem fizetett, június 10-én magához hívatta Heiduskát, aki új váltót adott neki.

Vorgics Száva azt mondta, hogy jelen volt a váltó aláírásánál, de ott semmiféle erőszakot nem alkalmaztak. Vuletics Ulolin azt vallotta, hogy mindhárom rátámadtak Heiduskára és kényszerítették a váltó aláírására.

A sértett Heiduska Ignác is azt mondta, hogy revolverrel támadtak rá és kényszerítették a váltó aláírására.

Szekulics Milán dr., Vuletics Lázár védője új tanúk kihallgatását javasolta, akik igazolni fogják, hogy Vuletics Ulolin haragosa Vuletics Lázárnak.

A bíróság elfogadta Szekulics előterjesztését és elhalasztotta a tárgyalást.

Változás a kamenicai helyihajó menetrendjében. Az S. H. S. hajózási szindikátus Noviszád-Kamenica között közlekedő helyihajójának menetrendje november 15.-től kezdve a következő: Kamenicáról indul 5.45, 7.15, 10, 11.30, 14, 16 és 18 órákor Noviszádról indul 6.30, 9, 11, 13, 15, 17 és 19 órákor.

Nov. 30	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.2150	—	—	177.25
Zürich	—	1089.—	—	1927.75
Newyork	519.—	56.43	—	—
London	25.14	273.85	—	484.50
Páris	20.50	221.—	—	392.—
Milano	21.02	228.90	—	404.25
Prága	15.40	167.30	—	296.25
Berlin	—	1345.50	—	2380.—
Budapest	72.80	793.—	—	14.—
Brüsszel	23.50	—	—	453.—
Bécs	—	795.—	—	14.1/8
Bukarest	2.37	25.50	—	45.7/8
Amsterdam	—	22.68	—	4020.—
Szófia	—	—	—	—
Krisztília	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Beogradi tőzsde

1925 november 30, 5 óra

Bécs	795.—	Prága	167.30
Páris	221.—	Zürich	1089.—
Milano	228.90	London	273.85
Newyork	56.43	Budapest	—

Irányzat: lanyha

Chicago terménytőzsde

1925 november 30, 10 óra

Buza	Tengeri		
December	162.1/8	December	72.—
május 1926	157.25	május 1926	78.1/8
Julius	141.75	Julius	79.5/8

Novisadi terménytőzsde

1925 november 30. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen, duplikát kassza	kötés 257.50—265.—,	800 mm
bácskai 76, 2 ^o / _e , Vrbas környéki	kereslet 260.—,	500 mm
bácskai 76, 2 százalékos Sztari-Becsej	kereslet 262.50,	300 mm
bánáti Usancen d. k.	kötés 255.—,	300 mm
szlavóniai Usancen, d.k.	kötés 255.—,	200 mm

Zab

szerémi Postumia paritás vámolva	kötés 214.—,	100 mm
----------------------------------	--------------	--------

Tengeri

bácskai Öreg	kötés 160.—,	300 mm
bácskai száritott	kötés 150.—,	200 mm
bácskai III-IV, d. k. Tiszán alul	kötés 145.—,	2500 mm
bácskai III. vagy IV. Tisza hajó	kötés 145.—,	500 mm
bácskai XII. 100% kassza	kötés 112.50,	300 mm
bácskai XII-I.	kötés 130.—,	300 mm

Buzaliszt

bácskai nullás gg. d.k.	kötés 415.—,	100 mm
bácskai nullás g. duplikát kassza	kereslet 420.—,	—
bácskai 2. sz. kenyér d.k.	kötés 350.—,	50 mm
bácskai 5. kenyér d.k. kínálat	310.—,	—
	kötés 310.—,	100 mm
bácskai 6. sz. kenyér d.k.	kötés 230.—,	300 mm
bácskai 7. sz. kenyér d.k.	kötés 185.—,	100 mm
szerémi nullás g. kínálat	410.—	kötés —,
2. számú főző	kínálat 355.—	kötés —,
6. számú kenyér	kínálat 235.—	kötés —,

Buzakorpa

bácskai gab. jutazsák	kötés 105-107.—,	— mm
-----------------------	------------------	------

irányzat: változatlan

A legjobb minőségű falusi liszt

korpa, kukorica, zab stb. a legolcsóbb árban kapható, díjmentesen házhoz szállítva.

Gausz János, Futoski put 66
1636 Telefon 534. 1-0

A DUNA VIZÁLLÁSA

November 15-én reggel	—	—	320
November 16-án	—	—	343
November 17-én	—	—	366
November 18-án	—	—	386
November 19-én	—	—	404
November 20-án	—	—	420
November 21-én	—	—	432
November 22-én	—	—	439
November 23-án	—	—	439
November 24-én	—	—	433
November 25-én	—	—	422
November 26-án	—	—	403
November 27-én	—	—	393
November 28-án	—	—	375
November 29-én	—	—	360
November 30-án	—	—	343

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralékban levő előfizetőinket és viszontelárúzóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

APRÓ HIRDETÉSEK

BUTOROZOTT SZOBA
kiadó. Cim a kiadóban, Trg Oslobođenja 3. szám, Wagner-palota. 2397-1-0

NYOMDAI MUNKÁKAT
olcsón és izléseesen készít Farkas és Dürbeck könyvnyomda Novi Sad, Zeljeznicka ul. 30. szám. Telefon 488.

TANULÓ LEÁNY varráshoz és szabáshoz azonnal felvétetik. Magyar u. 70. szám. 2397-1-0

JÓ HEGEDŰ ELADÓ
Dudarska ul. 11. szám. 2395-2

HIRDETÉSEK

Helyiség változás végett

kiarúsításszerű eladás. Loden, flanel, női és férfi szövetek, kabátszövet, barhend, tennisz, sifonvászon, takaró és paplanvédők (különösen ajánlva szállodásoknak), damasztgrádli, zefir, nadrágnak való zeig, asztalterítők (damaszt.) Sálkendők és berlini kendők (viszonteladók ajánlva), klott. Bélés-szövetek és frottir törülközők.

Reiter és Ponjičan, Novi Sad,
Futoski put 5. 2432-1-2

Akik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz Trg Oslobođenja 3.
818-0

Ha jól akar **aludni**, úgy tegyen ágyába **sodronyágybetétet** amelyet méret után a legjobb és legtartósabb kivitelben

Kramer Testvérek
sodronyáru gyárában, Novi Sad, Mali Liman szerezhet be.

Könyvelői, levelezői, utazói,

vagy egyéb megfelelő állást keres magyar, német, szerb nyelven beszélő 31 éves keresztény, nős, volt gabonakereskedő bármely helységben. Sokoldalú tapasztalattal és megfelelő óvadékkal rendelkezik. Szíves megkereséseket „Önálló munkaező” jelige alatt e lap kiadóhivatala továbbítja. 2378-1-2

Szép és olcsó
Karácsonyi
ajándékok

kaphatók

Ertl Bálint

ékszerész és órásnál Novi Sad, Kralja Petra u. 30.

Az előrehaladott időny miatt

feltűnő olcsó árak!

Andrija Malčić szabó

Novi Sad, (Alkalmi ruhák, bundák kölcsön.)
2431-1-3

Hölgyek figyelmébe!

A mai naptól kezdve a legújabb divatlap szerint

női kalapokat

készít és alakít jutányos áron

Szkicsák Antalné és Bogoszlavka

Nemačka (Bem) ul. 9. Novisad.
2364-1-3

Olcsóbb lett a hús!

A marhahúst és borjuhúst különként két dinárral olcsóbban árusítom, mint bármely novisadi mészáros üzletben.

Schaner Eduard

Kr. Alexandra uccai piac és Futaki uccai piac.
2434-1-2

Elsőrendű

házi koszt

kapható házon kívül is december 1-től Massarikova ulica 9. alatt (volt Arany János ucca)
2394-2x

Egy nikkelezett

gyermek kocsis,

használt íróasztal, 2 függő lámpa, nikkelezett madárkalitka, férfi ruha és egy etazser eladó

Cím:

Kralja Matije 18. (Mátyás kir. ucca 18.)

NAGYFEJŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzőterem és gombáthuzás. Legújabb függöny, stor s fehérnemű minták

KOSTA J. ZARIĆ KIR. UDVARI ÉKSZERÉSZ

BEOGRAD

Kolarčeva 6.

Ajánlja saját műhelyében készült ékszerárjait.

Az ETERNA és TISSOT svájci óragyárak képvis.

Kérjen ingyen árjegyzéket!

Vidékre utánvétellel szállítunk

RENDELET

A főkapitányság mint az elsőfoku ipari hatóság Novisadon ezennel valamennyi hentesnek szigoruan megtiltja a marha és a borjúhús eladását, mert az ellenkezik a Kereskedelmi Miniszter 17.959-903. számú és 1082-1886. számú rendeleteivel.

Akik e rendelet ellen vétének, szigoruan meg lesznek büntetve.

Novisad város rendőrfőkapitányi hivatala
1925. november 24.

Mihaldzsics s. k., főkapitány.

Keresünk komoly fiatalembert

a műszaki vagy vaskereskedő szakmából. Érettségivel bírók előnyben. Nyelvismeretek megkivántatnak. Csakis írásbeli ajánlatok

Erdős Henrik és Tsa cég

Novisad, Temerinska 8. szám intézendők.

December 1-től

a város központjában elegánsan butorozott egy ágyas szoba és ugyancsak 2 szoba 2 ágygal kiadó. Felvilágosításokkal szolgál:

Bosnjakovics és Radics

Trg Oslobođenja 1. szám. (Wagner-palota.)

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

Gyárosok, kereskedők, ügynökségek figyelmébe!

Utlevél láttamoztatást és beszerzést az összes követségeknél elvállal. Napi futárszolgálat. Elvállal a legolcsóbban levelek és csomagok átadását és átvételét, valamint bármely megbízást Beogradban. — Uti felvilágosítással, valamint beutazási, tartózkodási engedélyek ügyében díjmentesen ad felvilágosítást. — Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan elintézi

Vojvodjanska Trgovačka Agencija, Novi Sad, Kralja Petra ul. 29.

Telefon: 582.

December 2-án kezdődik az

OLCSÓ KARÁCSONYI ÁRUSÍTÁS.

Sok évi meggyőződés szerint köztudomásu, hogy Karácsony előtt nálam a legolcsóbban lehet vásárolni, ezidén annál is inkább, mivel összes, még a legfinomabb divatcikkeimet is

FÉLÁRBAN ÁRUSITOM.

Eszerint az üzletem az ezévi Karácsonyi időny alatt nemcsak Novisadon, hanem az egész környéken a

LEGOLCSÓBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS.

Lövinger divatáruháza

Kralja Petra u. 19.

NOVISAD.

Kralja Petra u. 19.